

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

02 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului Grosu Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2020, în cauza penală în privința lui

Grosu Andrei xxxx xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2019 – 01.11.2019;

Instanța de apel: 25.11.2019 – 11.03.2020;

Instanța de recurs: 03.07.2020 – 02.02.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 01 noiembrie 2019, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Grosu Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Platon Mihail a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Grosu Andrei în beneficiul lui Platon Mihail suma de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost dispusă încasarea de la Grosu Andrei în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 7 348 lei.

A fost menținută măsura de asigurare a acțiunii sub formă de sechestru ce au fost aplicate prin încheierile judecătorului de instrucție din 13 iunie 2019 asupra bunurilor inculpatului Grosu Andrei, întru executarea hotărârii în latura civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Grosu Andrei, la 18.01.2019, aproximativ la ora 06:40, conducând mijlocul de transport de model „Dacia

Logan”, cu numărul de înmatriculare xxxx, pe traseul L 479 deplasându-se din direcția or. Anenii Noi, în localitatea Bulboaca, r-nul Anenii Noi în zona de acțiune a indicatorului rutier 5.63.1 „Intrare în localitate”, pe timp de ceață, în condiții de timp vizibilitate redusă, pe un carosabil înghețat acoperit cu ghețuș, nu a ținut cont de situația și condițiile rutiere, nu a adaptat viteza care asigura securitatea circulației și în timpul depășirii bicicletei conduse de către Platon Alexandru nu a respectat intervalul lateral în raport cu vehiculul depășit, încălcând regulile de securitate din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: punctul 10 subpunctul 1) litera b) potrivit căruia persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; punctul 45 potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, punctul 51 potrivit căruia înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: c) poate efectua depășirea fără a pune în pericol sau a stânjeni circulația din sens opus, adică banda pe care urmează să se angajeze are un spațiu suficient și viteza vehiculului ce urmează a fi depășit permite executarea acestei manevre; d) poate să revină pe banda precedentă fără a stânjeni vehiculul depășit, punctul 52 subpunctul 2) potrivit căruia conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește, mai cu seamă la depășirea bicicletelor, ciclomotoarelor și motocicletelor fără ataș.

Încălcările admise au dus la tamponarea biciclistului Platon Alexandru care se deplasa regulamentar în aceeași direcție pe partea dreaptă a carosabilului, care a fost transportat la spital, unde la 27.04.2019 în incinta IMU Chișinău, în rezultatul traumelor primite, a decedat. Conform raportului de expertiză judiciară nr.201909D0069 din 24.06.2019 moartea lui Alexandru Platon a survenit în rezultatul leziunii axonale difuze a creierului și revărsatelor sanguine secundare în trunchiul cerebral ca complicații a traumei craniu-cerebrale deschise.

Acțiunile lui Grosu Andrei au fost încadrate în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul, solicitând casarea parțială a acesteia în partea individualizării pedepsei, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Grosu Andrei să-i fie stabilită pedeapsa în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea cererii acuzatorul de stat a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă. Instanța de judecată la aplicarea pedepsei a ignorat toate criteriile de individualizare a pedepsei stabilite de legislația penală și anume gravitatea infracțiunii, persoana celui vinovat și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Apelantul a invocat că pedeapsa stabilită lui Grosu Andrei cu suspendarea condiționată a

executării pedepsei este vădit neproportională faptei comise de către inculpat și urmările produse, cu abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal.

3.2. Avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului Grosu Andrei, solicitând casarea parțială a acesteia în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a reduce prejudiciul moral încasat.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că, instanța neîntemeiat și eronat a încasat de la inculpatul Grosu Andrei paguba morală manifestată o suma exagerată în mărime de 500 000 lei, inculpatul Grosu Andrei a indicat că dânsul poate să achite doar suma de 250 000 lei în rate, dar nu suma de 500 000 lei, solicitând în acest sens reducerea cuantumului prejudiciului moral până la 250 000 lei.

A evidențiat că, inculpatul în instanța de judecată a recunoscut vina și probele acumulate în cadrul urmăririi penale, făcând în acest sens o declarație în baza art.364¹ Cod de procedură penală. Suma prejudiciului moral încasată de prima instanță îi creează inculpatului o situație materială dificilă, care afectează starea materială a familiei lui în întregime.

Apărarea a menționat că inculpatul se caracterizează pozitiv, accidentul rutier s-a produs în condiții climaterice dificile, a întreprins acțiuni pentru a recupera prejudiciul material. Îndată după accidentul rutier a întreprins măsuri pentru a salva viața părții vătămate, organizarea transportului victimei în instituție medicală, suport bănesc pentru medicamente.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2020, apelul declarat de către avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Grosu Andrei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, precum și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Grosu Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.7, 61,75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Grosu Andrei.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că aplicării în privința lui Grosu Andrei a unei pedepse cu suspendarea executării pedepsei nu ar atinge scopul pedepsei penale, considerând că în speță urmează aplicată pedeapsa închisorii.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat, că inculpatul a comis o infracțiune, care atentează

la valorile protejate de legea penală - relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, cu atât mai mult a unor urmări grave, cum ar fi decesul victimei - circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Respectiv, instanța de apel, a reținut ca fiind întemeiate argumentele invocate de apelant și a constatat că, concluzia instanței de fond precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei, a fost una pripită, neîntemeiată și din aceste considerente o va exclude.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate alegațiile părții apărării privind reducerea cuantumului prejudiciului moral până la 250 000 lei, în acest sens instanța de apel a menționat că inculpatul Grosu Andrei conducând mijlocul de transport, în rezultatul săvârșirii infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației a provocat din imprudență decesul lui Platon Alexandru, cauzând succesorului părții vătămate Platon Mihail un prejudiciu moral manifestat prin suferințe psihice determinate de decesul tatălui său, din care considerente instanța de judecată a dispus încasarea cu titlu de pagubă morală de la Grosu Andrei în beneficiul lui Platon Mihail suma de 500 000 lei, or, însăși inculpatul a fost de acord cu cuantumul prejudiciului moral solicitat de reclamant.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului prin care, invocând drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței în vigoare.

În argumentarea recursului, a invocat că nu este de acord cu casarea sentinței în latura excluderii predărilor art.90 Cod penal.

Indică recurentul că, instanța de apel a individualizat greșit pedeapsa stabilită inculpatului în partea excluderii suspendării condiționate a executării acesteia, or, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75, coroborate cu art.90 Cod penal.

Menționează avocatul că, inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit de cele comise, a conștientizat fapta. Or, chiar și neinvocând acest lucru inculpatul, nefiind anterior în conflict cu legea, evident că nu cunoștea cum anume acesta trebuia să se exprime însă, Blajen Grigore, cu toată sinceritatea a menționat că într-adevăr „nu a dorit ca să se întâmple așa, ulterior observând victima în ultimul moment în drum, și dorind să evite tamponarea, dar așa s-a primit.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului.

6.1. Referință asupra recursului declarat de către avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului, a fost depusă de către succesorul părții vătămate Platon Mihail, prin care a pledat pentru respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează a fi desfășurate în cele ce urmează.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul,

instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Apărarea își întemeiază recursul, în baza art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din sumarul recursului rezultă că, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, astfel considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei.

Lecturând textul deciziei recurate, instanța de apel a considerat oportun de a dispune executarea reală a pedepsei cu închisoare de către Grosu Andrei luând în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul lui loial în timpul examinării cauzei în cadrul instanței de judecată, de personalitatea acestuia, ultimul nu a restituit pe deplin paguba succesului părții vătămate, astfel, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind neechitabilă în raport cu gradul pericolului social al faptelor comise și personalitatea inculpatului.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispozițiile art.75 alin.(1) și (2) Cod penal, care stipulează că, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă faptul că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii în baza căreia persoana a fost condamnată. În același rând, instanța este în drept de a aplica și prevederile părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art.90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal lărgit statuează că, pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Totodată, din conținutul părții descriptive a sentinței, Colegiul penal lărgit atestă că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite. La circumstanțele cauzei, ca atenuante conform art.76 Cod penal în privința inculpatului Grosu Andrei au fost stabilite - recunoașterea vinei, căința sinceră de cele comise, comportamentul loial în instanță, pentru prima dată a comis o infracțiune din imprudență, se caracterizează pozitiv, iar circumstanțe agravante prevăzute de art.77 Cod penal în privința inculpatului nu au fost reținute în prezenta speță.

Având ca reper conglomeratul împrejurărilor menționate, Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță întemeiat a concluzionat că este rațional de a stabili lui Grosu Andrei o pedeapsă privativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit, relevă că, prima instanță a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului, ținând cont și de conduita acestuia înaintea săvârșirii faptei, după săvârșirea acesteia și în timpul judecății. În acest mod, în viziunea instanței de recurs, prima instanță corect a apreciat că, scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia.

În continuare, alte circumstanțe ce ar demonstra că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa numită de către prima instanță și nu poate fi corectat prin aplicarea art.90 alin.(1) Cod penal, nu au fost stabilite de către instanța de recurs.

Instanța de recurs, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că prima instanță a realizat o individualizare corectă a pedepsei, atât sub aspectul cuantumului cât și al modalității de executare, în corespundere cu prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel greșit a admis apelul procurorului și prin pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului la pedeapsă cu închisoare, cu executare reală a acesteia, a comis o eroare de drept prevăzută de art.427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, adică pedeapsa stabilită a fost individualizată contrar prevederilor legale și în lipsa a careva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În astfel de condiții, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile la care se referă recurentul, sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină de a admite recursurile, casând decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței adoptate de către prima instanță, în privința lui Grosu Andrei.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gonța Fiodor în numele inculpatului Grosu Andrei, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2020, în partea excluderii aplicării art.90 Cod penal, în cauza penală în privința lui *Grosu Andrei xxxx*, menține în această parte sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 01 noiembrie 2019.

Grosu Andrei xxxx urmează a fi eliberat din instituția penitenciară, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor